

SIIRT İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

2020

ORTAOKUL

23 - 27 KASIM

7

ÖDEU TAKİP SİSTEMİ

DEVİRLİ OLMAYAN ONDALIK GÖSTERİMLERİN RASYONEL SAYIYA DÖNÜŞTÜRÜLMESİ

Devirli olmayan ondalık sayının virgül yokmuş gibi sayının kendisini **pay**a, virgülden sonra kaç tane rakam varsa **paydaya** 1 yanına sıfır kadar yazılır.

ÖRNEK: $4,56 = \frac{456}{100}$, $0,253 = \frac{253}{1000}$, $1,2 = \frac{12}{10}$

DEVİRLİ ONDALIK GÖSTERİMLER

Bir rasyonel sayıyı ondalık gösterim şeklinde yazdığımızda ondalık kısmındaki sayılardan sürekli tekrar edenler varsa bu sayıya devirli ondalık sayı denir. Tekrar eden rakam veya rakamlar varsa üzerine çizgi çekilir.

ÖRNEK: $0,53333..... = 0,5\bar{3}$, $1,3727272..... = 1,3\bar{72}$

DEVİRLİ ONDALIK GÖSTERİMLERİN RASYONEL SAYIYA DÖNÜŞTÜRÜLMESİ

Devirli ondalık gösterimde virgül yokmuş gibi kabul edilerek kesrin **pay** kısmına sayının kendisinden devretmeyi çıkarması yazılacaktır. **Payda** kısmına ise **virgülden sonra** devreden kadar **9** devretmeyi kadar **0** yazılır.

ÖRNEK: $1,0\bar{3} = \frac{103-10}{90}$, $2,5\bar{6} = \frac{256-2}{99}$ şeklinden gösterilir.

RASYONEL SAYILARDA SIRALAMA

Rasyonel sayılarda sıralama işleminde aşağıdaki özellikler dikkate alınır;

- 1)Öncelikle pay veya paydalar farklı ise eşitlenir.
- 2)Paylar eşit ise paydası küçük olan daha büyüktür
- 3)Paydalar eşit ise payı büyük olan daha büyüktür

ÖRNEK: $\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{2}{6}$ rasyonel sayılarını sıralayalım.

Öncelikle pay ve paydalar birbirinden farklı olduğu için sıralama yapmak için eşitlememiz gerekenlerden paydaları seçiyoruz.

$a = \frac{1}{2}$ $b = \frac{3}{4}$ $c = \frac{2}{6}$ $a = \frac{6}{12}$ $b = \frac{9}{12}$ $c = \frac{4}{12}$ paydalar eşit olduğundan $b > a > c$

(6) (3) (2)

4) **Devirli sayılarda** ise devredeni tekrar yazılır, hangisi daha büyük olursa o sayı da büyüktür.

ÖRNEK: $a = 1,1\bar{23}$ $b = 1,1\bar{23}$ $c = 1,1\bar{23}$
 $a = 1,123\bar{3}333333$

$b = 1,123\bar{2}323232$ işaretlenen yerlerde büyük olan daha büyüktür $a > b > c$

$$c = 1,123\underline{1}23123$$

5) Negatif sayılarda sıralama ise önce pozitif sayılar gibi işlemler yapılır bulunan sıralamanın tam tersi alınır.

ÖRNEK: $a = -\frac{1}{2}$, $b = -\frac{3}{4}$, $c = -\frac{2}{6}$ sıralamasını yaparsak;

$$a = \frac{1}{2} \quad b = \frac{3}{4} \quad c = \frac{2}{6} \quad a = \frac{6}{12} \quad b = \frac{9}{12} \quad c = \frac{4}{12} \text{ paydalar eşit olduğundan}$$

$$b > a > c$$

$$(6) \quad (3) \quad (2)$$

Pozitif sayılar olsa idi sıralama $b > a > c$ olacaktı fakat sayılar negatif olduğu için $c > a > b$ olacaktır.

SORULAR

1) $3,45$ devirli ondalık gösterimini rasyonel sayı olarak ifade edilişi aşağıdakilerden hangisidir ?

a) $\frac{185}{60}$ b) $\frac{38}{11}$ c) $\frac{343}{99}$ d) $4\frac{5}{12}$

2) $\frac{1}{6} < \frac{a}{36} < \frac{4}{9}$ eşitliğini sağlayan kaç farklı a tamsayısı vardır?

a) 9   b) 10   c) 11   d) 12

3) $a = 2,345$ $b = 2,345$ $c = 2,345$ sayılarını büyükten küçüğe doğru sıralaması aşağıdakilerden hangisidir?

a) $b > c > a$ b) $a > b > c$ c) $c > b > a$ d) $a > c > b$

4) Aşağıdakilerden hangisi en büyüktür?

a) $-\frac{7}{3}$ b) -1   c) $-\frac{13}{4}$ d) $-\frac{17}{4}$

5) $A=0,08$

B=0,8 sayılarını küçükten büyüğe doğru sıralayınız.

C=0,82

D=0,082

6) x ve y birer rakam olmak üzere $\frac{17}{9}=x,\underline{y}$ ise $x+y$ sonucu kaçtır ?

a) 7

b) 8

c) 9

d) 10

7) x bir negatif tamsayı olmak üzere aşağıdakilerden hangisi en büyüktür?

a) $\frac{1}{x}$

b) $\frac{1}{x+2}$

c) $\frac{1}{x+3}$

d) $\frac{1}{x+4}$

8) x bir negatif tamsayı olmak üzere aşağıdakilerden hangisi en küçüktür?

a) $\frac{1}{x}$

b) $\frac{1}{x-2}$

c) $\frac{1}{x-3}$

d) $\frac{1}{x-4}$

9) $(-\frac{17}{2})$ ile $(-\frac{7}{2})$ sayıları arasındaki tamsayıları yazınız.10) Aşağıdaki rasyonel sayılardan hangisi $\frac{1}{5}$ ile $\frac{1}{6}$ arasındadır?

a) $\frac{3}{20}$

b) $\frac{11}{60}$

c) $\frac{15}{90}$

d) $\frac{24}{120}$

11) $X=-\frac{18}{17}$, $Y=-\frac{8}{17}$, $Z=-\frac{9}{17}$ sayılarını küçükten büyüğe doğru sıralayınız.12) $a<0$ olmak üzere $\frac{a}{2}$, $\frac{a}{6}$, $\frac{a}{4}$ sayılarını küçükten büyüğe doğru sıralayınız.

13) a,b ve c negatif tamsayılar olmak üzere

$\frac{1}{a} > \frac{1}{b} > \frac{1}{c}$ olduğuna göre a,b ve c sayılarını büyükten küçüğe doğru sıralanması aşağıdakilerden hangisidir?

- a) $a > b > c$ b) $c > b > a$ c) $b > a > c$ d) $c > a > b$

14) $\frac{12}{5} < \frac{x}{6}$ eşitsizliğinin doğru olabilmesi için x yerine gelecek en küçük tam sayı değeri kaçtır ?

- a) 14   b) 15   c) 16   d) 17

15) $\frac{19}{99}$ rasyonel sayısını devirli ondalık gösterimi şeklinde yazınız.

16) 0,15̄ devirli ondalık sayısını rasyonel sayı olarak yazınız.

17) $x = \frac{13}{15}$ $y = \frac{15}{17}$ $z = \frac{17}{19}$ rasyonel sayılarını küçükten büyüğe doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisidir?

- a) $x < y < z$ b) $x < z < y$ c) $y < x < z$ d) $y < z < x$

18) $\frac{32}{5}$ rasyonel sayısının ondalık gösterimini yazınız.

19) $a = \frac{100}{99}$ $b = \frac{99}{98}$ $c = \frac{98}{97}$ rasyonel sayılarını büyükten küçüğe doğru sıralanması aşağıdakilerden hangisidir?

- a) $c > a > b$ b) $c > b > a$ c) $a > b > c$ d) $a > c > b$

20) $x = 1,2$ $y = \frac{10}{3}$ $z = 1\frac{1}{3}$ sayılarını küçükten büyüğe doğru sıralayınız.

KAZANIMLAR

T.3.9.Çekim eklerinin işlevlerini ayırt eder.

a)Fiil çekim ekleri (kip ve kişi ekleri) üzerinde durulur.

FiİLLERDE KİP**HABER (ZAMAN- BİLDİRME) KİPLERİ**

- 1.GÖRÜLEN GEÇMİŞ ZAMAN: **-di**
- 2.DUYULAN GEÇMİŞ ZAMAN: **-miş**
- 3.ŞİMDİKİ ZAMAN: **-yor**
- 4.GELECEK ZAMAN: **-ecek/-acak**
- 5.GENİŞ ZAMAN: **-r/ -ar /-er**

DİLEK (TASARLAMA) KİPLERİ

- 1.ŞART KİPİ: **-se/-sa**
- 2.GEREKLİLİK KİPİ: **-malı/ -meli**
- 3.İSTEK KİPİ: **-e/-a**
- 4.EMİR KİPİ: **Eki yoktur.**

KİP: Fiillerin aldığı zaman ve dilek eklerine **kip** denir. Kipler haber ve dilek kipleri olmak üzere ikiye ayrılır:

A.HABER (BİLDİRME) KİPLERİ

Fiilin zamanını bildiren kiplerdir. Yani zaman anlamı taşırlar. Beşe ayrılır:

1.Görülen- Bilinen Geçmiş Zaman: Öznenin yaşadığı ya da gördüğü fiilleri bildirir. Fiilin gerçekleşme zamanı söylenme zamanından öncedir.

Fiillere –di eki getirilerek yapılır. Bu ek **-dı/ -du /-dü/ -tı / -ti / tu/ -tü** şeklini alabilir.

- Türkçe dersinde masal anlat**tık**.
- Öğretmenimiz bize bilmece sord**u**.

2. Duyulan (Öğrenilen) Geçmiş zaman: Öznenin görmediği, yaşamadığı, ancak başkasından duyarak anlattığı fiilleri bildirir.

Fiillere **-mış/-miş/-muş/-mü** eki getirilerek yapılır.

- Çocuklar bahçede koş**muş**lar.
- Televizyon izlerken uyuyakalm**ış**ım.

3.Şimdiki Zaman: Fiilin söylenme anı ile yapılma anı aynıdır, işin şu anda yapıldığını bildirir. Fiile getiren –yor eki yapılır. Bazen –makta/-mekte eki ile de yapılmaktadır.

- Babam balkonda çay iç**iyor**.
- Hepimiz soru çözü**yoruz**.

4.Gelecek Zaman: (-ecek/-acak)

Fiilin, içinde yaşanılan zamandan sonra gerçekleşeceğini, şimdilik tasarı hâlinde olduğunu bildirir.

- Yarın akşam sinemaya gid**eceksiniz**.
- Ablam bize kek yap**acak**.

5.Geniş Zaman: Fiilin bildirdiği işin her zaman yapıldığını bildiren fiillerdir. Fiile getirilen **-r/**

-ar/-er/ -ır/ -ir/-ur/-ür ekleriyle yapılır. Örn: uyu-r, bak-ar, gül-er, al-ır, bil-ir, dur-ur, gör-ür.

- Her akşam bir bardak süt iç**erim**.

B. DİLEK (TASARLAMA) KİPLERİ

Dilek kipleri; fiillere dilek, istek, koşul gibi anlamlar katan kiplerdir. Dörde ayrılır:

1.Gereklilik Kipi (-meli/-malı)

Fiil kök ya da gövdelerine getirilen –meli/-malı eki ile yapılır. Belirtilen işin yapılması gerektiğini bildirir. Örn: ver-**meli**, dinlet-**meli** , konuş-**malı**...

- Fırından iki ekmek al**malısın**.

2. Şart-Dilek Kipi (-se/-sa)

Eylemin gerçekleşmesi bir şarta bağlı olduğunu bildirir.

- Biraz çabala**sa** başarılı olacak. Bize gel**se** çok mutlu olurum.

3.İstek Kipi (-e/-a)

Fiillere istek anlamı katar. Fiile getirilen –e/-a eki ile yapılır.

- Evde konu tekrarı yap**alım**. / Bahçeye gidip köpeğimi sevey**im**.

4.EMİR KİPİ

Fiile emretme anlamı katan kiptir. Eki yoktur. Emir kipinin 1.tekil ve 1.çoğul kişi çekimi yoktur.

- Sınav sorularını yarım saatte bitirin. / Bu soruları hemen çöz.

FİLDE ŞAHIS(KİŞİ) EKLERİ

Fiilde yapılan işin, oluşun ya da durumun kim tarafından yapıldığını bildiren eklerdir. Genellikle kip eklerinden sonra gelirler.

1.tekil şahıs(ben): -m/-ım/-im/-um/-üm	1.çoğul şahıs(biz): -k/-(ı)z/-lim
2.tekil şahıs(sen):-n/-sın/-sin/-sun/-sün	2.çoğul şahıs (siz): -(i)niz
3.tekil şahıs (o): -----	3.çoğul şahıs (onlar): -ler/(-sin)ler

FiİLLERDE OLUMSUZLUK

Fiilde bildirilen iş oluş ve hareketim gerçekleşmediği ve gerçekleşmeyeceğini bildiren fiiller olumsuz fiillerdir. Olumsuz fiiller **-me/-ma** eki ile yapılır. Olumsuzluk eki kip ekinden önce gelir.

NOT: Geniş zamanın 2. ve 3. kişilerinde **“-mez, -maz”** ekleriyle olumsuzluk sağlanır.

- Bugün ders çalış**madım**. (Bilinen-görülen geçmiş zamanın olumsuzu)

- Babam anneme yardım etmez. (Geniş zamanın olumsuzu)

FİİLLERDE SORU

Fiil çekiminde soru anlamı “**mi, mi, mu, mü**” soru ekleri ile sağlanır. Soru eki, kendinden önce gelen sözcüklerden **ayrı**, kendinden sonra gelen eklerle **bitişik** yazılır.

- Bugün bize geliyor **musun**? Bu şiiri ezberlediniz **mi**?

FİİLLERDE OLUMLU SORU/OLUMSUZ SORU

- Bugün spor **yapalım mı?** (olumlu soru)
- Bugün spor **yapmayalım mı?** (olumsuz soru)

Dünyanın bütün çiçeklerini diyorum,
Bütün çiçekleri getirin buraya,
Öğrencilerimi getirin, getirin buraya,
Kaya diplerinde açmış çiğdemlere benzer,
Bütün köy çocuklarını getirin buraya.

1)Yukarıdaki şiirde aşağıdaki kiplerden hangisi ile çekimlenmiş bir fiil yoktur?

A)Geniş zaman B)Emir kipi C)İstek kipi D)Şimdiki zaman

2)Hülya Öğretmen çocuklardan zaman anlamı taşıyan cümleler kurmalarını istemiştir. Çocuklar şu cümleleri kurmuştur:

Yağız:

Lütfen, sosyal mesafenizi koruyunuz!

Eylül:

Projemi tam zamanında bitirdim.

Enes:

Her teneffüs ellerini yıkar.

Rümeysa

Arkadaşı harika bir şiir yazmış.

Çocuklardan hangisi öğretmenin istediği cümleye uygun vermemiştir?

A)Yağız B)Eylül C)Enes D)Rümeysa

3)Aşağıdaki cümlelerin hangisinde fiil farklı bir şahıs ile çekimlenmiştir?

- A)Gidiyorum gurbeti gönlümde duya duya.
- B)Hiç yolcusu yokmuş gibi sessizce alır yol.
- C)Okula giderken otobüste uyuyakalmışım.
- D)Epeyce yaklaşmışım, duyuyorum, anlatamıyorum.

4)Tükenir elbet gökte yıldız, denizde kum tükenir,
Bu vatan, bu topraklar cömert,
Kutsal bir ateşim ki ben sönmez,
İnanın Mustafa Kemaller tükenmez.

Kip ve kişi eki alan fiillere **çekimli fiil** denir. **Buna göre yukarıdaki şiirde kaç tane çekimli fiil vardır?**

- A) 3   B) 4   C) 5   D) 6

5)"yürümek" fiilinin gereklilik kipi ile çekimlenmiş olumsuz soru çekimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A)yürümeyeyim mi?   B)yürümeli miyim?
C)yürümemeli miyim?   D)yürüyeyim mi?

CÜMLELER	KİPLER
1.Bu problemi bir türlü çözemedim.	Bilinen-görülen geçmiş zaman
2.Eve gidelim de biraz dinlenelim.	Gereklilik kipi
3.Çok çalışmalı ve amacıma ulaşmalıyım.	İstek kipi
4.Yemeğe onu davet etmem.	Geniş zaman

6) Tablodaki yanlışlığın giderilmesi için hangi cümleler yer değiştirmelidir?

- A) 1-2   B)2-3   C)3-4   D)1-4

7)"Her akşam mutlaka yarım saat kitap okurum."

Yukarıdaki cümlede yer alan çekimli fiilin özdeşi aşağıdaki cümlelerin hangisinde vardır?

- A)Siirt'e dün epey yağmur yağmış.
B)Düzenli ders çalışırsan başarılı olacaksın.
C) Kardeşim tabağındaki meyveleri bitirdi.
D) Bana kızdığı için beni bir daha aramaz.

Önce ödevlerimizi yapalım, sonra sıkılsak ara verip sohbet ederiz.

8) Yukarıdaki cümlede yer alan fiil kiplerin doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisidir?

- A)İstek kipi- Şart kipi- Geniş zaman
B)Gereklilik kipi-Şart kipi-Geniş zaman
C)İstek kipi-Şart kipi-Şimdiki zaman
D)Gereklilik kipi-Gelecek zaman-Geçmiş zaman

9)Aşağıdaki cümlelerin hangisinde fiilin söylenme anı ile yapılma anı aynıdır?

- A)Bu sezonun son maçı yarın yapılacak.
 B)Oturup tüm gün televizyon izlemiş.
 C)Canlı derse katılmak için bilgisayarını açtı.
 D)Çocuklar okulun bahçesinde futbol oynuyor.

10)Aşağıdaki cümlelerin hangisinde farklı bir kip kullanılmıştır?

- A)Ev alma, komşu al. B)Acı patlıcanı kırağı çalmaz.
 C)Araba devrilince yol gösteren çok olur. D)El elin eşeğini türkü çağırarak arar.

11)Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “-mış/-miş eki cümleye farklı bir anlam katmıştır?

- A)Yarışmada başarısız olunca kendini toparlayamamış.
 B)Sağlıksız beslendiğinden olacak, çok kilo almış.
 C)Çocuk eve geç kalınca herkes telaşlanmış.
 D)Sınav günü okula herkesten önce gelmiş.

Sevmeyelim mi?	Güldürmüş müyüz?
Oturacak mısınız?	Güldürsek mi?

12)Yukarıdaki şekilde dilek kiplerinin yer aldığı kutucuklar boyanacaktır. Buna göre kutucukların boyanmış şekli aşağıdakilerden hangisidir?

A

B

C

D

13)Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yoktur?

- A)Niçin ödevlerini düzenli yap mıyorsun?
 B)Öğretmenin sorduğu soruları cevaplayamadın mı?
 C)Arka sırada oturduğun için tahtayı göremiyor musun?
 D)Uyudumu kolay kolay uyanmaz.

14)"Yaptırdık mı?" fiilinin kip ve kişisi aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

- A)Geniş zaman-1. tekil şahıs
 B) Bilinen geçmiş zaman-1.tekil şahıs
 C)Geniş zaman-1.çoğul şahıs
 D) Bilinen geçmiş zaman-1.çoğul şahıs

15)Şart kipi olan olan –se/-sa cümleye bazen dilek, istek anlamı da katabilir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde böyle bir kullanım söz konusudur?

- A) Beni dinlese pişman olmayacak.
 B)Keşke bu sene çok kar yağsa.
 C)Ablam gelse birlikte gideceğiz.
 D)Hastalık biterse okullar tamamen açılır.

I-Bir cümlede sadece bir tane çekimli fiil bulunabilir.

II-Çekimli fiiller kip ve kişi eki alırlar.

III-Çekimli fiiller daima cümlelerin sonunda bulunur.

IV-Kip ekleri, şahıs eklerinden önce gelir.

16) Yukarıda fiillerle ilgili verilen bilgilerden hangileri doğrudur?

- A) I-II B) II-IV C) III-IV D) I-III

(1) Desem ki vakitlerden bir nisan akşamıdır

(2) Rüzgarların en ferahlatıcısı senden esiyor

(3) Sende seyrediyorum denizlerin en mavisini

(4) Ormanların en kuytusunu sende görmekteyim.

17)Yukarıda numaralandırılmış cümlelerden hangisi dilek kiplerinden biri ile çekimlenmiştir?

- A)1 B)2 C)3 D)4

18) Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili fiil haber kipiyle çekimlenmemiştir?

- A)Okulumuz satranç turnuvasında birinci olmuş.
 B)Bu denemede hedefime ulaşamadım.
 C)Çözemediğin soru varsa ablan yardım eder.
 D)Hemen kalk ve odanı topla.

19) "Yüzünü güneşe çeviren insan, gölge görmez."

Yukarıdaki cümlede fiilin çekimlendiği kip aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Emir kipi   B) İstek Kipi   C) Geniş Zaman   D) Geçmiş zaman

20) "En anlamlı bakış, bir çift ıslak gözde saklıdır. Çok şey anlatır; çünkü dil bağlanır, yürek konusur."

Yukarıdaki cümlede yer altı çizili kelimelerden hangisi çekimli fiil değildir?

- A) Saklıdır   B) Anlatır   C) Bağlanır   D) Konuşur

AĞIRLIK

Ağırlık bir kuvvettir. Duran bir cismi hareket ettirebilen, hareket halindeki bir cismi durdurabilen, cisimlerin hızını, şeklini ve yönünü değiştirebilen etkiye **kuvvet** denir. Kuvvet “**F**” harfi ile gösterilir. Kuvvet **dinamometre** ile ölçülür. Kuvvetin birimi Newton’dur ve “**N**” harfi ile gösterilir.

Havaya attığımız bir cismin yere düşmesi, dinamometreye asılan bir cismin yayı uzatması gibi örneklerden de anlaşılacağı üzere dünya üzerindeki bütün cisimleri yere çeken bir kuvvet vardır. Dünya ile dünya üzerindeki cisimler arasındaki çekim kuvvetine **yer çekimi kuvveti** denir. Yer çekimi kuvvetinin yönü her zaman, yerin merkezine doğrudur. Yer çekimi kuvveti genellikle “**g**” harfi ile gösterilir. Yer çekimi kuvvetinin birimi N/kg’dır. Yerçekimi kuvvetinin birimi **N/kg**’dır. Yerçekimi kuvvetinin büyüklüğü yaklaşık olarak **9,8N/kg**’dır.

Tüm maddeler karşılıklı olarak birbirlerine çekim kuvveti uygularlar. Yani yer, maddeleri kendi merkezine doğru çekerken maddeler de yeri aynı kuvvetle çekerler. Ancak maddelerin kütlesi Dünya’nın kütlesinin yanında çok küçük kaldığı için maddelerin dünyaya uyguladığı çekim kuvvetini göremeyiz. Kütleler(cisimler) arasındaki çekim kuvvetine **kütle çekim kuvveti** denir.

Birim kütleyle etki eden yer çekimi kuvvetine **ağırlık** denir. Ağırlık bir kuvvet olduğu için **dinamometre** ile ölçülür ve birimi **Newton(N)**’dur. Ağırlık “**G**” harfi ile gösterilir. Ağırlık;

Ağırlık = Kütle x Yer çekimi kuvveti

$$G = m \times g$$

formülü ile hesaplanır.

Ağırlık, yer çekimine bağlı bir kuvvet olduğu için dünyanın merkezinden uzaklaştıkça cisimlerin ağırlığı azalır. Çünkü dünyanın merkezinden uzaklaştıkça cisimlere uygulanan yer çekimi kuvveti azalır. Bir cismin deniz seviyesinde ölçülen ağırlığı ile bir dağın tepesinde ölçülen ağırlığı farklıdır. Deniz seviyesi yerin merkezine daha yakın olarak kabul edildiğinden yer çekimi kuvveti daha fazladır. Dolayısıyla deniz seviyesinde cisimlerin ağırlığı daha fazladır.

Cisimler arasındaki çekim kuvveti Dünya dışındaki diğer gezegenler ve gök cisimlerinde de farklıdır. Ay’daki çekim kuvveti Dünya’daki çekim kuvvetinin 1/6’sı kadardır.

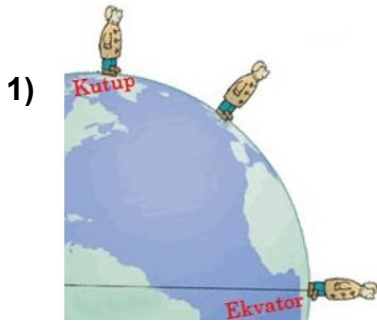
Dünya’da kaldırmakta zorlandığımız bir cismi(ağırlığı) Ay’da çok kolay kaldırabiliriz. Buna karşılık Jüpiter gibi büyük bir gezende de çekim kuvveti Dünya’dakinden daha fazla olduğundan cisimler Dünya’dakinden daha ağırdırlar. Dünya’da kolayca kaldırdığımız bir cismi Jüpiter’de kaldırmakta zorlanabiliriz. Dünya’da 1 N gelen bir cismin diğer gezegenlerdeki ağırlıkları aşağıda gösterildiği gibidir. Cisimlerin gezegenlerdeki ağırlıklarının büyüklükleri, bulundukları gezegenin büyüklüğü(kütle çekim kuvveti) ile doğru orantılıdır.

Ağırlık ve kütle kavramları genellikle birbirine karıştırılırlar fakat ağırlık ve kütle kavramları birbirinden farklı kavramlardır. Bir cismin içerdiği madde miktarı **kütle** olarak adlandırılır. Kütle “**m**” harfi ile gösterilir. Kütle birimi **gram(g)** ve **kilogram(kg)**’dır. Kütle, değişmeyen madde miktarı iken ağırlık çekim kuvvetine bağlıdır ve değişebilir.

Örneğin Dünya’da kütlesi 60 kg gelen bir insanın Ay’da da kütlesi 60 kg’dır. Fakat aynı kişinin Dünya’daki ağırlığı 600 N iken Ay’daki ağırlığı 100 N’dur.

Kütle	Ağırlık
Madde miktarına bağlıdır.	Madde miktarı ile yer çekimi kuvvetine bağlıdır.
Yer çekimi kuvveti değişirse kütle değişmez.	Yer çekimi kuvveti artarsa ağırlık artar, yer çekimi kuvveti azalırsa ağırlık azalır.
Kütle eşit kollu terazi ile ölçülür.	Ağırlık Dinamometre ile ölçülür.
Birimi gram(g) ve kilogram(kg)’dır.	Birimi Newton(N)’dur.

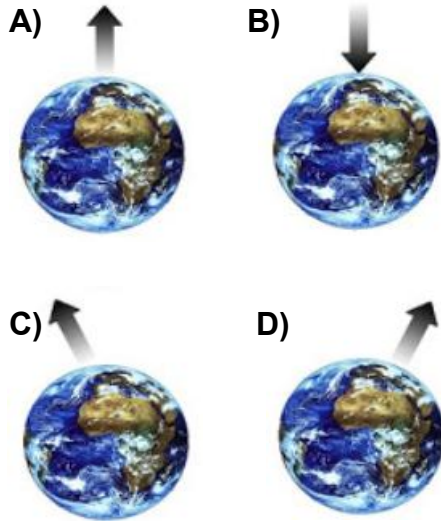

Kutuplardan ekvatora doğru giden bir kişinin kütlesi ve ağırlığı nasıl değişir?

Kütle**Ağırlık**

A) Değişmez	Artar
B) Değişmez	Azalır
C) Artar	Değişmez
D) Azalır	Değişmez

2) Dünya'nın kuzey kutbunda bulunan bir cisme etki eden yer çekimi kuvveti yönü aşağıdaki seçeneklerden hangisinde doğru gösterilmiştir?

3) “Değişmeyen madde miktarına ..... denir ve ..... ile ölçülür. Bir cisme etki eden yer çekimi kuvvetine ..... denir.”

Yukarıda boş bırakılan yerler tamamlandığında hangi kavram dışarda kalır?

- A) Kütle
B) Ağırlık
C) Eşit kollu terazi
D) Dinamometre

4) “Cisimlerin Ay'daki ağırlığı, Dünya'daki ağırlığının altıda biri kadardır.”

Bu bilgiye göre Dünya'da kütlesi 120 kg olan bir cismin Ay'daki ağırlığı kaç Newton(N)'dur?
(Dünyadaki yer çekimi kuvveti 10N/kg'dır.)

- A) 12N   B) 120N
C) 200N   D) 240N

5) Kütle ile ilgili verilen aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Bir kuvvettir.
B) Eşit kollu terazi ile ölçülür.
C) Birimi gram ve kilogramdır.
D) Yer çekimi kuvvetine bağlı değildir.

6) Dünya'da 60 kg kütleyle sahip olan bir astronot yerçekimsiz bir ortam olan uzaya gittiğinde, astronotun buradaki kütlesi kaç kg olarak ölçülebilir?

- A) 0 kg   B) 10kg
C) 30kg   D) 60kg

7) “Gezegenlerin uyguladığı kütle çekim kuvveti, gezegenin kütlesi arttıkça artar.”

	
Merkür: $3,30.10^{23}$ kg	Dünya: $5,98.10^{24}$ kg
	
Venüs: $4,87.10^{24}$ kg	Satürn: $5,69.10^{26}$ kg

Buna bilgiye göre yukarıdaki gezegenlerin uyguladığı kütle çekim kuvvetlerinin sıralaması hangi seçenekteki gibi olmalıdır?

- A) Merkür> Venüs> Dünya> Satürn
B) Venüs> Dünya> Satürn> Merkür
C) Satürn> Dünya> Venüs> Merkür
D) Dünya> Satürn> Merkür> Venüs

8) I. Dinamometre ile ölçülür.
II. Her yerde aynıdır, değişmez.
III. “m” ile ifade edilir.
Yukarıda yer alan özelliklerden hangisi ya da hangileri ağırlığı açıklamak için kullanılabilir?

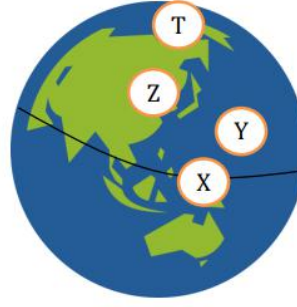
- A) Yalnız I   B) I ve II
C) I ve III   D) II ve III

9) “Ay’daki yerçekimi miktarı Dünya’daki yer çekimi miktarından 6 kat daha azdır.”

Yukarıdaki bilgi göz önünde bulundurduğunda, Dünya’daki ağırlığı 600 N olan bir valizin Ay’daki ağırlığı kaç N olur?

- A) 60 N   B) 100 N
C) 600 N   D) 3600 N

10)

Bir gezgin Dünya üzerinde X, Y, Z ve T ile gösterilen konumlarda kütesini ölçmüştür. Gezginin bu dört farklı konumda elde ettiği sonuçların büyüğe küçüğe doğru sıralaması nasıldır?

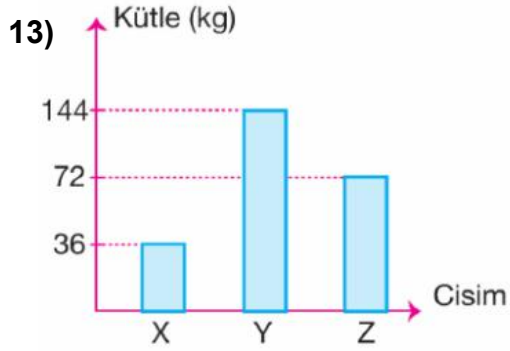
- A) $X > Y > Z > T$ B) $T > Z > Y > X$
C) $X > Z > Y > T$ D) $X = Y = Z = T$

11) Kütle ile ağırlık arasındaki farklar ile ilgili seçeneklerde verilen ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Kütlenin birimi kilogram, ağırlığın birimi ise Newton’dur.
B) Kütle kısaca “g” ile, ağırlık ise kısaca “G” ile gösterilir.
C) Kütle eşit kollu terazi ile, ağırlık ise dinamometre ile ölçülür.
D) Kütle her yerde aynıdır fakat ağırlık bulunan yere göre değişir.

12) Ağırlık ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Bir kuvvettir.
B) Birimi Newton’dur.
C) Eşit kollu terazi ile ölçülür.
D) Yer çekimi kuvvetine bağlıdır.

Yukarıda bazı cisimlerin kütlelerine ait sütun grafiği verilmiştir.

Buna göre;

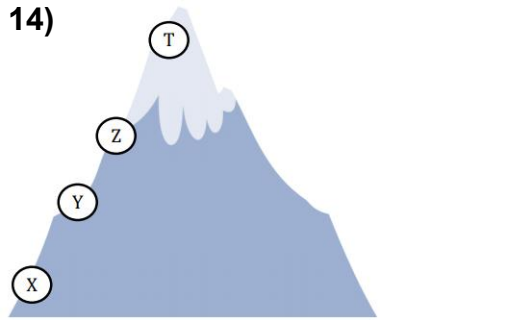
I. Z'nin Ay'daki ağırlığı 120N'dur.

II. Ağırlığı en büyük Y cisimidir.

III. X'in Ay'daki kütlesi 60 kg'dır.

İfadelerinden hangileri doğrudur?

- A) I ve II   B) I ve III
C) II ve III   D) I, II ve III

Görseldeki gibi bir dağa tırmanan dağcının X, Y, Z ve T noktalarındaki ağırlıklarının karşılaştırılması seçeneklerden hangisinde doğru olarak ifade edilmiştir?

- A) $X > Y > Z > T$ B) $T > Z > Y > X$
C) $X > Z > Y > T$ D) $X = Y = Z = T$

15) Yerçekimi kuvveti ile ilgili;

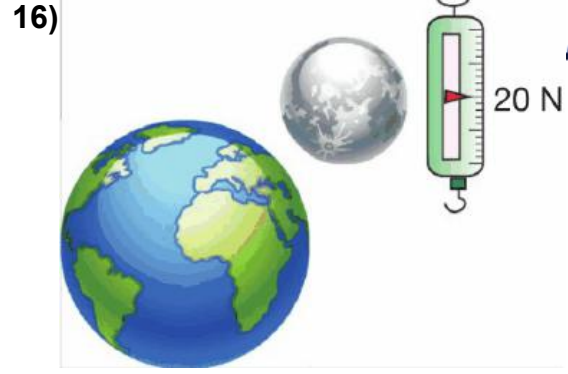
I. Gezegenin kütlesi arttıkça artar.

II. Yükseklerle çıkıldıkça artar.

III. Cismin kütlesi arttıkça azalır.

İfadelerinden hangisi ya da hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I   B) I ve II
C) II ve III   D) I ve III

Bir cismin ağırlığı Ay'da 20N olarak ölçülüyor.

Aynı cismin kütlesi Dünya'da kaç kg olarak ölçülür?

- A) 12   B) 20   C) 120   D) 200

17) Aşağıdakilerden hangisi ağırlığı ölçmek için kullanılır?

- A) Termometre   B) Eşit kollu terazi
C) Cetvel   D) Dinamometre

18) Yerkürenin cisimlere uyguladığı ve yerin merkezine doğru olan kuvvete ..... denir.

Yukarıdaki cümlelerin doğru bir ifade içermesi için boş bırakılan yere ne yazılmalıdır?

- A) Hacim   B) Kütle çekim kuvveti
C) Kütle   D) Ağırlık çekim kuvveti

19) Aşağıdakilerden hangisi ağırlığın birimidir?

- A) kg   B) g   C) N   D) cm^3

20) I. Masada duran kalem
II. Ağaçtan düşen elma
III. Gölde hareket eden tekne

Yukarıda verilenlerden hangilerine yerçekimi kuvveti etki eder?

- A) I ve II   B) I ve III
C) II ve III   D) I, II ve III

I. SELİM (YAVUZ) DÖNEMİ (1512 – 1520)

A) İRAN (SAFEVİ) SEFERİ (1514): *Çaldıran Savaşı (1514): I. Selim, Safevi Devleti hükümdarı Şah İsmail ile yaptığı Çaldıran Savaşını kazandı.

B) MİSİR (MEMLÛK) SEFERİ: Suriye ve Mısır'a hakim olan Memlûk Devleti ile Mercidabık Savaşı (1516) ve Ridaniye Savaşı (1517) Savaşı yapıldı ve her iki savaş Osmanlı Devleti'nin zaferi ile sonuçlandı.

SONUÇLAR: * Suriye, Mısır ve Hicaz Bölgesi Osmanlı Devleti'ne bağlandı.

* HALİFELİK makamı Osmanlı Devleti'ne geçti. * Kutsal Emanetler İstanbul'da Topkapı Sarayı'na getirildi.

* BAHARAT TİCARET YOLU Osmanlı Devleti'nin kontrolüne geçti.

C) TURNADAĞ SAVAŞI (1514) : Osmanlı Devleti ile Dulkadiroğulları arasında yapılan savaş Osmanlı Devleti kazanmış ve ANADOLU TÜRK SİYASİ BİRLİĞİ tamamlanmıştır.

I.SÜLEYMAN (KANUNÎ) DÖNEMİ (1520 – 1566) Batı'da (Avrupa) Muhteşem olarak da bilinen I. Süleyman, kendisinden önceki Osmanlı hükümdarların yaptığı kanunları topladıktan sonra yeni bir kanunname hazırladığı için ayrıca KANUNÎ olarak anılır.

A) BELGRAT'IN FETHİ (1521): Daha önce iki kez kuşatılan Belgrad, Macar Krallığı'ndan alınarak, Orta Avrupa'nın fethi için ilk adım olmuştur.

B) MOHAÇ MEYDAN SAVAŞI (1526): Osmanlı Devleti ile Macar Krallığı arasında yapılan savaş sadece 2 saat sürmüş ve Macar Krallığının topraklarının büyük kısmı Osmanlı Devleti'ne katılmıştır.

C) I. VİYANA KUŞATMASI (1529): Avusturya Arşidüklüğü (Hükümdarlığı) başkenti olan Viyana kuşatılmış ancak alınamamıştır.

D) FRANSA'YA KAPİTÜLASYON VERİLMESİ (1535): Kapitülasyon, bir devletin başka devletlere anlaşma yoluyla vermiş olduğu her türlü ayrıcalıktır. Kanunî döneminde;

* Avrupa Hristiyan birliğini bozmak

* Coğrafi keşifler sonucu önemi azalan Akdeniz Ticaretini yeniden canlandırmak için Fransa'ya geçici olarak kapitülasyonlar verilmiştir.

1) Doğu ticaret yollarının Türklerin elinde olması ve Avrupalı tüccarların Asya ülkeleri ile doğrudan ticaret yapmak için yeni yollar aramaları, I. Akdeniz limanlarının önem kazanması, II. Ümit Burnu'nun bulunması, III. Coğrafi Keşiflerin başlaması gelişmelerinden hangilerine neden olmuştur?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III
C) I ve II   D) II ve III

2) Osmanlı Devleti'nde sınırların genişlemesiyle birlikte farklı dil, din ve kültürden milletler bir arada yaşamaya başladı. Birbirinden farklı bu milletler 19. Yüzyıla kadar barış ve huzur içinde birlikte yaşadılar. Osmanlı Devleti fethettiği yerlerde yaşayan halkın inancına ve kültürüne müdahale etmedi, adil bir yönetim gösterdi. Bu açıklamaya göre Osmanlı Devleti;

- I. Çok uluslu bir yapıya,
II. Hoşgörülü yönetim anlayışına,
III. Kültürel zenginliğe, özelliklerinden hangilerine sahiptir?

- A) I-II   B) II-II
C) I-III   D) I-II-III

3) Fetret Devri'nde Osmanlı Devleti, Anadolu'daki topraklarını büyük ölçüde yitirirken Rumeli'de büyük toprak kaybı yaşanmamıştır. Rumeli'de toprak kaybı yaşanmaması fetih politikasında izlenen hangi durumun sonucudur?

- A) Gaza ve cihat anlayışının olumlu sonucudur.
B) Devşirme sisteminin olumlu sonucudur.
C) İstimalet politikasının başarısıdır.
D) Tımar Sisteminin olumlu sonucudur.

4) Osmanlı fetih politikasının başarılı olmasında .....?..... politikasının önemli bir yeri vardır. Bu politika, müsamaha ve tolerans göstererek fethedilen yerlerdeki gayrimüslim halkı Osmanlı yönetimine ısındırmak anlamındadır. Nitekim fethedilen yerde yaşayan halka karşı müsamaha ile yaklaşılmış, din ve ırk ayrımı yapılmaksızın herkese adil ve eşit davranılmıştır. Yukarıdaki açıklamada “?” ile boş bırakılan alana hangi kelime yazılmalıdır?

- A) İskan   B) İstimalet
C) Devşirme   D) Dirlik

5) İstanbul'un fethinin Türk dünyası ve dünya tarihi açısından sonuçları vardır. Aşağıdaki sonuçlardan hangisi diğerlerinden farklı bir sonuçtur?

- A) Osmanlı toprak bütünlüğü sağlandı.
B) Ortaçağ sona ererek yeniçağ başladı.
C) İstanbul yeni başkent yapıldı.
D) II. Mehmet'e "Fatih" unvanı verildi.

6) Bu sistemde, Anadolu'daki göçebe Türkmenler yeni fethedilen Rumeli'deki topraklara yerleştirilmiş, Rumeli'deki fethedilen yerlerde sorun çıkarma ihtimali olan aileler ise Anadolu'ya yerleştirilmiştir. Yukarıda hakkında bilgi verilen Osmanlı Devleti'nde uygulanan sistem hangisidir?

- A) Devşirme B) İskân
C) Ahilik D) Gaza ve cihat

7) *Osmanlı kaybetti ve Yıldırım esir düştü.

*Anadolu siyasi birliği bozuldu.

*İstanbul'un alınması 50 yıl kadar gecikti.

*Osmanlı'da Fetret dönemi başladı.

Yukarıda verilen bilgiler hangi savaşın sonucudur?

- A) Ankara Savaşı
B) Koyunhisar Savaşı
C) Kosova Savaşı
D) Niğbolu Savaşı

8) Bursa'nın fethi sırasında şehirde yaşayan Rumlar hiçbir direnişte bulunmamıştır. Fetihden sonra şehri neden teslim ettiklerini soran Orhan Gazi'nin Rumlardan aldığı cevap oldukça dikkat çekicidir. "Sizin devletinizin günden güne yükseldiğini ve bizim devletimizi geçtiğini anladık. Babanızın idaresine geçen köylülerin memnun kalıp bir daha bizi aramadıklarını gördük ve biz de bu rahatlığa heves ettik."

Verilen örnek olay dikkate alınarak Osmanlı Devleti'nin fethettiği yerlerde hangi politikayı uyguladığı söylenebilir ?

- A) Devşirme politikası
B) İstimâlet politikası
C) İskan politikası
D) Tımar sistemi

9) Fatih Sultan Mehmet;

- Cenevizlilerden Amasra'yı almış,
- Trabzon İmparatorluğu'na son vermiş,
- Kırım'ı Osmanlı'ya bağlamıştır.

Fatih Sultan Mehmet'in bu faaliyetleri, Osmanlı Devleti'nin en çok hangi alanda gelişmesine katkı sağlamıştır?

- A) Sanat B) Tarım
C) Bilim D) Ticaret

10) Aşağıdakilerden hangilerinin fethi, Karadeniz'de ticaretin Osmanlıların denetimine girmesini sağlamıştır?

- I- Amasra
II- Kıbrıs
III-Trabzon

- A) I ve II B) I ve III
C) II ve III D) I, II ve III

11) Yapılan fetihler sonunda önemli kara ve deniz ticaret yollarının Osmanlı Devleti'nin eline geçmesi, aşağıdaki alanlardan hangisine katkı sağlamamıştır?

- A) Ekonomi B) Siyaset
C) Askeriye D) Din

12) Amasra'nın alınması

- Candaroğullarına son verilmesi
- Trabzon Rum imparatorluğunun yıkılması

-Kırım'ın fethedilmesi

Fatih Sultan Mehmet'in yaptığı bu fetihler,

I. Balkanlardaki fetihleri kalıcı kılmak

II. Karadeniz'de Türk egemenliğini sağlamak

III. Ticaret gelirlerini artırmak amaçlarından hangileri için yapılmıştır?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) II ve III
D) I ve III

13) Osmanlı Devleti'nin Yükselme Dönemi'yle ilgili

aşağıdaki gelişmelerden hangisi, denizcilik ve donanma faaliyetlerini geliştirici etkiye sahip değildir?

- A) Tersanelerin onarılması
- B) Ortodokslara bazı hakların verilmesi
- C) Beyliklerin tersane ve donanmalarının Osmanlılara başlanması
- D) Baharat Yolu'nun Osmanlıların eline geçmesi

14) Kanuni Sultan Süleyman zamanında;

I. Cezayir ve Trablusgarp fethedilmiştir.

II. Avrupalılara Preveze Deniz Savaşı'yla Akdeniz'de

darbe vurulmuştur.

III. Rodos ve Cerbe adaları alınmıştır.

Yukarıdaki bilgilere bakılarak
Osmanlı Devleti ile

ilgili olarak öncelikle hangi bilgiye ulaşılabilir?

- A) Baharat Yolu ile ticaret tekrar canlanmıştır.
- B) Akdeniz'de Osmanlı hakimiyeti artmıştır.
- C) Balkanlarda ilerleme sağlanmıştır.
- D) Kuzey Afrika tamamen fethedilmiştir

15) 16. yüzyılda denizlerdeki fetihleri çok kısa sürede gerçekleştiren hatta haçlı donanmalarını bile yok eden Osmanlı Devleti 17. yüzyılda Girit'i 25 yıllık bir kuşatmadan sonra alabilmiştir.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) Osmanlı deniz gücünün zamanla zayıfladığının
B) Osmanlı Devleti'nin deniz gücünü önemseydiğinin
C) Osmanlı Devleti'nin kara ordusuna ağırlık verdiğinin
D) Osmanlı Devleti'nde taht mücadelelerinin sıklaştığının

16) Osmanlı Devleti'nde;

- Fatih döneminde Kırım Hanlığı Osmanlılara bağlanmış,
- Yavuz döneminde Memlûkler'e son verilerek Mısır ele geçirilmiş,
- Kanuni döneminde Hint Deniz Seferleri düzenlenmiştir.

Bu gelişmelerin üçünün de hangi amaca yönelik olduğu savunulabilir?

- A) Anadolu'da siyasal birliği sağlamak
B) İslam dünyasının siyasi liderliğini ele geçirmek
C) Akdeniz'e egemen olmak
D) Ticaret yollarında üstünlüğü ele geçirmek

17) XVI. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde,

I. Kaptan-ı Derya'nın Divan'a katılması,

II. Fransız ticaret gemilerine bazı imtiyazlar verilmesi,

III. Tersane sayısının artırılması

gelişmelerinden hangileri bu dönemde deniz gücüne verilen önemin arttığını göstermektedir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve III

18) Fatih Sultan Mehmet zamanında:

- Cenevizlilerden Amasra,
- İsfendiyaroğullarından Sinop,
- Karamanoğullarından Konya ve Karaman alınmıştır.

Fatih'in bu gelişmelerle ulaşmak istediği amaç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dış ülkelerle ilişkileri arttırmak
B) Denizlerde üstünlük sağlamak
C) Anadolu'da siyasi birlik sağlamak
D) Avrupa ülkelerinin doğu ile ticaretini engellemek

19) Osmanlı Devleti Rumeli'de bir yandan fetihler gerçekleştirirken bir yandan da fethettiği yerlere Anadolu'dan Türk halkı getirerek iskan etti (yerleştirdi).

Aşağıdakilerden hangisi iskan siyasetinin devlete sağladığı faydalardan biri değildir?

- A) Osmanlı idaresi kalıcı hale geldi
B) İssız, harap topraklar işlenmeye başlandı
C) Taht kavgaları önlendi
D) Bölgenin Türkleşmesi sağlandı

20) Osmanlıdaki denizcilik faaliyetleri bizimle başladı. Elimizdeki donanma gücünden yararlanan Osmanlı tersane ve donanma kurdu. Böylece kısa zamanda denizlerde hakimiyet kurmaya başladı. Bu bilgiyi veren deniz askeri (levant) hangi beyliğe ait bir askerdir?

- A) Hamitoğulları
B) Candaroğulları
C) Menteşeoğulları
D) Karesioğulları

HAC VE KURBAN

1. İslam'da Hac İbadeti ve Önemi

Haccın Sözlük anlamı: Bir şeye yönelmek, bir yeri ziyaret etmek, bir şeyi amaçlamak demektir.

Haccın Dini Anlamı: Yılın belli günlerinde ibadet niyetiyle ihrama girmek, vakfe yapmak ve Kâbe'yi tavaf etmek suretiyle yapılan ibadettir. Hac ibadeti hicretin 9. Yılında farz kılınmıştır.

Her Müslümanın ömründe bir defa hacca gitmesi farzdır.

Rabbimiz buyuruyor ki: • "...Yoluna gücü yetenlerin Kâbe'yi haccetmesi, Allah'ın insanlar üzerindeki bir hakkıdır..." (Âl-i İmrân suresi, 97. ayet.)

Peygamberimiz buyuruyor ki: • "Ey inananlar, Allah size haccı farz kılmıştır. O halde haccediniz." (Müslim, Hac, 412.)

Hac ibadeti

Allah'a yakınlaşmak, O'nun rızasını kazanmak, Verdiği nimetler için O'na şükretmek, Rabbimizin emrini yerine getirmek, O'na olan sevgi ve bağlılığımızı göstermek için yapılır.

Haccederек; Rabbimize karşı kulluk görevimizi yerine getirmenin huzurunu yaşar, O'na şükrederiz.

Dilleri ve ırkları farklı olan Müslümanlarla aynı amaç için bir araya gelir, İslam kardeşliğini yaşarız.

Sosyal ve ekonomik farklılıklardan sıyrılır, bütün insanların Allah'ın huzurunda eşit olduğunu idrak ederiz.

Hata ve günahlarımızdan tövbe edip arınma fırsatı elde ederiz. Kötü huylarımızdan kurtulup ahlakımızı güzelleştiririz.

Peygamberimiz buyuruyor ki: • "Kim Allah için hacceder ve Allah'a karşı gelmekten sakınırsa annesinden doğduğu günkü gibi günahlarından arınmış bir şekilde hacdan döner." (Buhârî, Hac, 4.)

1) Rabbimiz buyuruyor ki: • "...Yoluna gücü yetenlerin Kâbe'yi haccetmesi, Allah'ın insanlar üzerindeki bir hakkıdır..." (Âl-i İmrân suresi, 97. ayet.)

Ayetiyle vurgulanmak istenen nedir?

- A) Haccetmenin farz olduğu
- B) Haccın bir amaç için yapıldığı
- C) İnsanların birlikte hareket etmelerine vesile olduğu
- D) İnsanlar arasında eşitliği sağlamıştır.

2) Aşağıdaki ifadelerden hangisi haccın insana kazandırdığı bireysel faydalardan değildir?

- A) İnsanın bilgisini ve kültürünü artırır.
- B) Rabbi ile baş başa kalır ve hesaba çekilmeden önce hesaba çeker.
- C) Kötü duygu ve düşüncelerden kurtulup ahlakı güzelleşir.
- D) Müslüman kardeşiyle omuz omuza ibadet eder.

3) Aşağıdaki hangisi haccın yapılış amaçlarındandır.?

- I. Allah'ın rızasını kazanmak
- II. Verdiği sağlık ve zenginlik nimetinden dolayı şükretmek
- III. Tövbe etmek
- IV. Takvalarını arttırmak

- A) II-III
- B) I- IV
- C) I-II
- D) III-IV

4) Aşağıdakilerden hangisi haccın farz olmasının şartlarından değildir?

- A) Hac için gerekli maddi güce sahip olmak
- B) Ergenlik çağına gelmiş olmak
- C) Seyahat özgürlüğüne sahip olmak
- D) Akıl sağlığı yerinde olup hükümlü olmak

5) Aşağıdakilerden hangisi haccın insana kazandırdığı özelliklerden birisi değildir.

- A) Müslümanlar birbirlerinin kültürlerini tanır
- B) Hayata bakışları değişir ve yaşam tarzları daha da güzelleşir.
- C) Sosyal ekonomik statülerin insanlar arasında ne kadar önemli olduğunun farkına varırlar.
- D) Hesaba çekilmeden önce kendini hesaba çeker

6) Rabbimiz buyuruyor ki: • "...Yoluna gücü yetenlerin O evi haccetmesi, Allah'ın insanlar üzerindeki bir hakkıdır..." (Âl-i İmrân suresi, 97. ayet.)

Ayette altı çizili yer ile kast edilen yer hangisidir.

- A) Kuba mescidi   B) Kabe   C) Mescid-i kibleteyn   D) Cennet-ül Baki

7) "Kötü söz söylemeden ve günah işlemekten hacceden kimse, annesinden doğduğu günkü (gibi günahsız) hâle döner."

Bu hadisten aşağıdaki sonuçların hangisi çıkarılabilir?

I Rabbi ile baş başa kalır ve hesaba çekilmeden önce kendini hesaba çeker

II Kendi içindeki kötü duygu ve düşüncelerden kurtulur

III ahlakını güzelleştirmek için fırsat bulur.

IV verdiği sağlık ve zenginlik nimetinden dolayı kıvanç duyar

- A) I-III   B) III-II-IV   C) I-II-II   D) IV-I-II

8) İmkânı olan Müslümanların yılın belli günlerinde ibadet niyetiyle ihrama girmek, vakfe yapmak ve Kâbe'yi tavaf etmek suretiyle yaptıkları ibadetin adı nedir .

- A) Umre   B) Hac   C) Kurban   D) Namaz

9) Akıllı, ergenlik çağına gelmiş, sağlıklı ve maddi imkanı olan her Müslümanın ömründe bir kere haccetmesi gerekir. Bu konuyla ilgili Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyrulmuştur: ... Yoluna gücü yetenlerin Kâbe'yi haccetmesi, Allah'ın insanlar üzerindeki bir hakkıdır...ayetiyle de belirtildiği gibi haccetmenin hükmü nedir?

- A) Vacip   B) Sünnet   C) Mübah   D) Farz

10) Hac hicretin kaçınıcı yılında farz kılınmıştır

- A) Hicretin 1. Yılı   B) Hicretin 9. Yılı   C) Hicretin 7. Yılı   D) Hicretin 2 yılı

11) Aşağıdakilerden hangisi haccın toplumsal faydalarından biridir?

A) Müslümanlar birbirleri hakkında bilgi edinir sevinçlerine ve dertlerine ortak olur

B) Ahlakını güzelleştirir.

C) Giydikleri beyaz kıyafetlerle ölümü hatırlar.

D) Günahlarından arındırır

12)Peygamberimiz buyuruyor ki: • "Ey inananlar, Allah size haccı farz kılmıştır. O halde haccediniz." (Müslim, Hac, 412.) Hadisinde de belirtildiği gibi kimler haccetmekle yükümlüdür?

- A) Hacca gitmesine engel bir hastalığı bulunmayan
- B)Akıl sağlığı yerinde olmayan
- C)Gerekli maddi güce sahip olmayan
- D) Seyahat özgürlüğü bulunmayan

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri verilen kelimelerden uygun olanlarla doldurunuz?(İhrama, Hac, farz, Allah'a yakınlaşmak, Kabeyi)

- 1)(.....) bir şeye yönelmek bir yeri ziyaret etmek bir şeyi amaçlamak demektir.
- 2)Her Müslümanın ömründe bir ker hac etmesi (.....)dır.
- 3) Hac ALLAH'ın rızasını kazanmak, verdiği sağlık ve zenginlik nimetinden dolayı şükretmek (.....)için yapılır.
- 4) Hac yılın belirli günlerinde ibadet niyetiyle ..... girerek vakfe yapıp ..... tavaf etmeleridir.

Aşağıdaki cümleler doğruysa başına (D) yanlışsa (Y)koyunuz?

- 1. ( ) Sağlıklı ve maddi imkanı yerinde olan her Müslümanın ömründe en az iki defa haccetmesi farzdır
- 2.( ) Hz. Muhammet (s.a.v.) yaşadığı yeri görür.
- 3.( ) Müslümanların etrafında tavaf ederek hac vazifesini yerine getirdiği yer Mescid-i Nebi'dir
- 4. ( ) Hac için gerekli maddi güce sahip olan herkes hacca gidebilir

➡ Telling the Date (Tarihlerin Söylenişi)

- ★ Tarihi söylerken günleri sıra sayıları ile ifade ederiz: mart ayının birinci günü, nisan ayının yirmi üçüncü günü, vb.

13.11 ➡ the thirteenth of November

22.01 ➡ the twenty-second of January

- ➔ What is the date today? (Bugünün tarihi ne?)

It is the second of April (2 Nisan)

- ★ "When" soru sözcüğü ile sorulan sorulara verilen cevaplarda tarihin önünde "on" ilgeci kullanılır.

When is your birthday?
(Doğum günün ne zaman?)

It is on the
fifth of March.
(5 Mart'ta)

➡ Reading the Years (Yılların Okunuşu)

- ★ İngilizcede genellikle yıllar okunurken sayılar ikili gruplar hâlinde okunur.

2019 ➡ 20 - 19
(İkiye ayırarak söyleriz) twenty nineteen

1981 ➡ 19 - 81 ➡ nineteen eighty-one

NOTE

- ★ 1900 gibi sonu çift sıfırla biten yıllarda 00 yerine "hundred" ifadesi kullanılır. 2000 yılı "two thousand" şeklinde ifade edilir ancak 2000 yılı sonrasını söylemek için iki yol vardır. İlk yol, yılı "two thousand and ..." ifadesini kullanarak söylemek, ikinci yol ise diğer yıllar söylenirken yapıldığı gibi ikiye bölerek söylemektir.

1800 ➡ eighteen hundred

2008 ➡ two thousand and eight / twenty oh eight

2000 ➡ (the year) two thousand

2010 ➡ two thousand and ten / twenty ten

1) Ali: Are you a student?

Esra: No I am not.

I..... from university
two years ago.

a) graduated   b) wanted

c) received   d) owned

2) My mother and my
sister ..... at home yesterday.
They ..... at a concert. They
had so much fun.

a) was/wasn't

b) were/were

c) weren't/were

d) was/were

3) Rıza: Where was Barış Manço born?

Ela: He was born.....

a) To Ankara

b) in nineteen-forty

c) in İstanbul

d) 13 music awards

4)

Barış: .....
.....?

Efe: Mustafa Kemal Atatürk. I
read about his life last year. He was a
great leader.

a) Who was the founder of Turkish
Republic?

b) when did Atatürk found the Turkish
Republic?

c) What was Mustafa Kemal Like?

d) How did Mustafa Kemal Atatürk save
the Anatolia?

5) Reporter: .....
.....?

Aziz Sancar: I was born in 1946 in
Mardin.

Which of the following question does
the reporter ask Aziz Sancar?

a) When were you born?

b) What did you study at university?

c) How was your childhood?

d) How did you win the Nobel peace
prize?

6) Cansu: .....

Erdem: English and French.

a) When do you study?

b) what did you study at university?

c) How did you study?

d) Where did you study English and
French?

7) Ahmet: ..... was Thomas
Alva Edison born?

Dennis: In the United States.

a) When   b) Where

c) What   d) How

8) What time ..... to bed last night?

- a) you did go
- b) you went
- c) went you
- d) did you go

9) 1- He died in 1938.

2- He was the leader of The Turkish Independence War.

3- He entered Military Academy.

4- Atatürk was born in Salonika.

Put the sentences into correct order.

- a) 4 - 3 - 2 - 1
- b) 2 - 3 - 1 - 4
- c) 4 - 1 - 2 - 3
- d) 3 - 1 - 4 - 2

10) I ..... to school yesterday because I was ill.

- a) went
- b) go
- c) don't go
- d) didn't go

11) Which of the following is an outdoor sport?

- a) basketball
- b) volleyball
- c) hiking
- d) table tennis

12) Which of the following is odd?

- a) Soccer
- b) basketball
- c) volleyball
- d) boxing

13) Which of the following sports can you do alone?

- a) jogging and swimming
- b) basketball and tennis
- c) tennis and soccer
- d) swimming and basketball

14) You need a ..... for skipping?

- a) racket
- b) ball
- c) rope
- d) net

15) There are ..... players in a soccer team.

- a)fifteen
- b)two
- c)eleven
- d)twelve

16) Which summer sport do you like doing?

- a)skiing
- b)swimming
- c)snowboarding
- d)skating

17) They weren't hungry,..... They ate some cake.

- a)so
- b)but
- c)and
- d)because

18)

Aydın:.....?

Melek:Twice a week.

- a)How often do you play tennis?
- b)What did you play last week?
- c)What is your favourite indoor sport?
- d)Where do you play tennis?

19) İsmail:..... is your graduation party?

Ece:It is on 6th April.

- a)Where
- b)When
- c)Who
- d)Why

20) Selen:..... did you travel to USA?

Ceren: By plane, ofcourse.

- a)How
- b)Would
- c)Should
- d)What

CEVAP ANAHTARI

MATEMATİK	TÜRKÇE	FEN	SOSYAL	DİN KÜLT.	İNGİLİZCE
1)B	1)C	1)B	1)D	1)A	1)A
2)A	2)A	2)B	2)D	2)D	2)C
3)B	3)B	3)D	3)C	3)C	3)C
4)B	4)C	4)C	4)B	4)D	4)A
5) $c > b > a$	5)C	5)A	5)B	5)C	5)A
6)C	6)B	6)D	6)B	6)B	6)B
7)A	7)D	7)C	7)A	7)C	7)B
8)A	8)A	8)A	8)B	8)B	8)D
9) -8 , -7 , -6 , -5 , -4	9)D	9)B	9)D	9)D	9)A
10)A	10)A	10) D	10)B	10)B	10)D
11) $X < Z < Y$	11)B	11) B	11)D	11)A	11)C
12) $\frac{a}{6} < \frac{a}{4} < \frac{a}{2}$	12)C	12) C	12)C	12)A	12)D
13)B	13)C	13) A	13)B	<u>Boşluk</u> <u>doldurmaca</u> <u>cevap</u> <u>anahtarı:</u>	13)A
14)B	14)D	14) A	14)B	1)Hac	14)C
15)0,19	15)B	15) A	15)A	2) farz	15)C
16) $\frac{14}{90}, \frac{7}{45}$	16)B	16) A	16)D	3) Allah'a yakınlaşmak	16)B
17)A	17)A	17) D	17)D	4)ihram,kabe	17)D
18)6,4	18)D	18) B	18)C	<u>Doğru,Yanlış</u> <u>cevap</u> <u>anahtarı:</u>	18)A
19)B	19)C	19) C	19)C	1)(Y)	19)B
20)X<Z<Y	20)A	20) D	20)D	2)(D)	20)A
				3(Y)	
				4)(Y)	

EMEĞİ GEÇEN ÖĞRETMENLERİMİZ

AR-GE EKİBİ

MÜDÜR YARDIMCISI

FATİH SELİM TAN

MEHMET ZAKİR BEKLİM
BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ ÖĞRETMENİ

YAHYA ARPACI
MATEMATİK ÖĞRETMENİ

HÜLYA POLAT
TÜRKÇE ÖĞRETMENİ

ENZEL ÇETİN
FEN BİLİMLERİ ÖĞRETMENİ

ONUR KIZILKAN
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENİ

ZÜLEYHA EMREN
DİN KÜLT. VE AHLAK BİLG. ÖĞRETMENİ

AYŞE YILMAZ AKTAŞ
İNGİLİZCE ÖĞRETMENİ